Informácia k dynamickej cene

Dynamická cena predstavuje produkt, pri ktorom sa cena za dodávku elektriny mení každú štvrťhodinu počas dňa. Cena sa vypočítava na základe veľkoobchodných cien na spotovom trhu. Odberateľ má možnosť informovať sa o aktuálnych veľkoobchodných cenách prostredníctvom organizátora krátkodobého (tzv. spotového) trhu s elektrinou, ktorým je spoločnosť OKTE, a.s., ktorá každý deň stanovuje spotové ceny elektriny na základe dopytu a ponuky výrobcov elektriny a dodávateľov elektriny. Spotová cena sa stanovuje deň vopred osobitne na každú štvrťhodinu nasledujúceho dňa. Odberateľ si tak môže dnes skontrolovať, akú cenu bude platiť zajtra za jednotlivé štvrťhodiny a prispôsobiť tomu svoj odber. Platba za dodávku elektriny sa stanoví ako súčin štvrťhodinových spotrieb elektriny (MWh) a štvrťhodinových spotových cien (štvrťhodinová cena elektriny pre obchodnú oblasť SK na dennom trhu organizovanom spoločnosťou OKTE, a.s., zverejnená na webovom sídle https://www.okte.sk/sk pre príslušný deň D a štvrťhodinu H (v EUR/MWh) navýšených o variabilný poplatok (€/MWh). Výsledná fakturovaná cena v €/MWh je rovná podielu platby v € a množstva v MWh. Dodávateľ bude fakturovať aj dojednanú fixnú mesačnú platbu (€/mesiac). Mesačná platba sa účtuje za každý mesiac fakturačného obdobia.

Dynamická cena tak ponúka pre aktívnych odberateľov možnosť dosiahnuť úspory vďaka zmene spotreby, resp. jej prispôsobenia stanoveným cenám pre konkrétne časové úseky dňa. Počas niektorých štvrťhodín dňa býva spotová cena výrazne nízka, dokonca môže dosiahnuť aj hodnoty blízke nule. Ak odberateľ presunie časť spotreby do lacných (napr. nočných alebo víkendových) hodín, má možnosť dosiahnuť úsporu nákladov na dodávku elektriny. Tento produkt môže byť zaujímavý aj pre vlastníka elektromobilu, ktorý môže naplánovať nabíjanie elektromobilu na čas najnižších cien počas dňa. Presun spotreby do hodín s nízkou spotovou cenou sa dá aplikovať aj na rôzne energeticky náročnejšie spotrebiče (práčka, sušička a pod.) a výrobné zariadenia v prípade firiem zameraných na výrobu.

Dynamická cena z dôvodu naviazania na spotový trh prináša aj riziká. Na rozdiel od bežnej fixnej ceny, odberateľ vopred nevie, aká bude jeho konečná cena na vyúčtovacej faktúre. Spotové ceny sa vyznačujú nestabilitou, t. j. sú veľmi premenlivé a neisté. Aj v rámci jedného dňa môže byť rozdiel medzi maximálnou a minimálnou štvrťhodinovou cenou niekoľkonásobný. Cena na spotovom trhu je stanovená na základe dopytu a ponuky. V čase vysokého dopytu, napr. z dôvodu extrémneho počasia alebo nízkej výroby elektriny, cena stúpa. Naopak, v čase nízkeho dopytu alebo vysokej výroby elektriny zo slnečných či veterných elektrární je cena veľmi priaznivá. Uvedená nestálosť cien na spotovom trhu sa tak premieta aj do dynamickej ceny, keď odberateľ na jednej strane znáša riziko rastu dynamickej ceny (v čase rastu cien na spotovom trhu), na druhej strane v čase stabilizácie/poklesu cien na veľkoobchodných trhoch spotové ceny môžu klesnúť na priaznivé úrovne, čo môže aktívny odberateľ využiť vo svoj prospech a dosiahnuť tak úsporu jeho nákladov. V prípade poklesu spotových cien odberateľ s dynamickou cenou získava okamžitý benefit v podobe poklesu dynamickej ceny, pričom nemusí čakať na ukončenie fixácie kontraktu s jeho dodávateľom.

V prípade odberateľov v domácnosti treba upozorniť, že dynamická cena predstavuje formu neregulovanej ceny za dodávku elektriny, ktorá môže byť aj vyššia ako cena za dodávku elektriny regulovaná zo strany Úradu pre reguláciu sieťových odvetví.

Spoločnosť HBP, a.s. ako dodávateľ elektriny dodáva odberateľom elektriny aj za cenu nepodliehajúcu cenovej regulácií. Spoločnosť HBP, a.s. ponúka zmluvne stanovenú cenu dohodou - spotovú cenu **$ISOT_M$**.

Jednotková cena elektriny je každý mesiac stanovená podľa spotovej ceny **$ISOT_M$** z oficiálneho krátkodobého trhu na Slovensku, ktorý organizuje OKTE, a.s. a priebehu spotreby v jednotlivých 15-min intervaloch vypočítavanú na základe nižšie uvedeného výpočtu ceny silovej elektriny:

pre odberné miesta s priebehovým meraním:

$$\text{Cena } ISOT_M = \text{Sum } [(ISOT_{DP}+K_i)_{DP} \times N_{DP}] / N_{DM} \quad \text{[EUR/MWh]}$$

Vysvetlivky k vzorcu pre výpočet spotovej ceny **$ISOT_M$**.

„Cena $ISOT_M$"	je cena silovej elektriny pre obdobie kalendárneho mesiaca
„$ISOT_{DP}$ "	je hodnota „Ceny ISOT" v EUR/MWh pre slovenskú obchodnú oblasť na dennom trhu organizovanom OKTE, a.s., zverejňovaná na web adrese https://www.okte.sk/sk v záložke Krátkodobý trh | Zverejnenie údajov | Mesačná správa o DT pre príslušný kalendárny mesiac a rok dodávky | v stĺpci „Cena" pre príslušný deň „D" a periódu „P" a mesiac „M" dodávky;
„P"	je príslušná perióda daného dňa „D", v ktorej množstvo odobratej elektriny bude ocenené cenou ISOT platnou pre danú periódu „P" v rámci dňa „D";
„D"	je pre účely výpočtu ceny podľa vzorca príslušný kalendárny deň dodávky;
„N_{DP}"	je skutočne odobraté množstvo elektriny odberateľom v deň „D" a periódy „P" dodávky v danom fakturačnom období; pre vylúčenie pochybností ide o odberateľom odobrané a 15´cenami ISOT ocenené 15´ množstvá elektriny.
„N_{DM}"	je odberateľom skutočne odobraté množstvo elektriny kumulatívne za celé príslušné fakturačné obdobie (kalendárny mesiac).
„N_{DR}"	je odberateľom skutočne odobraté množstvo elektriny kumulatívne za celé príslušné fakturačné obdobie (kalendárny rok).
„K_i"	je aditívny koeficient, ktorého číselná hodnota „i" pre príslušný produkt a jeho hodnotu je zmluvne dohodnutá.

Hlavné výhody:

- transparentná tvorba ceny za dodávku elektriny na základe veľkoobchodných cien dostupných na webovom sídle OKTE, a.s.,
- flexibilita odberu – odberateľ si nedojednáva zmluvný objem odberu elektriny, t. j. neuplatňujú sa sankcie v prípade nedodržania zmluvného objemu,
- možnosť profitovať na prípadnom znížení spotových cien bez potreby ukončenia fixácie kontraktu s dodávateľom.

Riziká a nevýhody:

- neistota odberateľa v otázke výšky ceny za dodávku elektriny, keďže cena sa mení na dennej (resp. štvrťhodinovej) báze,
- kolísanie cien počas roka (zvyčajne v zimných mesiacoch cena vyššia, v letných nižšia),
- riziko vysokého nedoplatku na vyúčtovacej faktúre v prípade rastu spotových cien.

Uvedený produkt je určený pre odberateľov, ktorí majú nainštalované profilové meranie (inteligentný merací systém – IMS), a teda ich spotreba elektriny je zaznamenávaná po štvrťhodinách. V prípade, ak odberné miesto odberateľa nespadá do kategórií koncových odberateľov elektriny s opodstatneným využitím IMS, ktoré určilo Ministerstvo hospodárstva SR s Úradom pre reguláciu sieťových odvetví, môže o jeho inštaláciu požiadať príslušného prevádzkovateľa distribučnej sústavy, pričom náklady na jeho inštaláciu uhrádza odberateľ v rozsahu podľa prevádzkového poriadku príslušného prevádzkovateľa distribučnej sústavy.